

[Arbejdsministeren]

der arbejdet. Arbejdsministeriet har særligt peget på direktivets artikel 4, stk. 2, artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 2, litra d, og har vedlagt en række henvendelser fra LO, FTF og Dansk Arbejdsgiverforening til Direktoratet for Arbejdstilsynet samt materiale fra Arbejdstilsynet til belysning af spørgsmålet. I den anledning skal jeg udtale følgende:

Rådets direktiv 89/391 er et rammedirektiv, der er udstedt i medfør af Traktatens artikel 118 A. Efter denne bestemmelse skal Rådet vedtage de minimumsforskrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af medlemsstaterne med henblik på at bidrage til at virkeliggøre en forbedring af arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed. Direktivet indeholder et afsnit om generelle bestemmelser, et afsnit om arbejdsgivernes forpligtelser, et afsnit om arbejdstagernes forpligtelser og endelig et afsnit, diverse bestemmelser, der bl.a. fastsætter regler om proceduren for vedtagelse af særdirektiver.

Det fremgår af direktivets artikel 16, at Rådet i medfør af artikel 118 A skal vedtage særdirektiver bl.a. på områder, der er anført i bilaget til direktivet. Bilaget nævner som harmoniseringsemner regler om arbejdsstedet, arbejdsudstyr, personlige værnemidler, arbejde med skærmineraler, håndtering af tunge byrder, der medfører risiko for lændeskader, midlertidige og mobile arbejdssteder samt fiskeri og landbrug. Rådet har vedtaget en række særdirektiver, senest det tiende direktiv af 19. oktober 1992 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer, 92/85/EØF (EF-Tidende 1992 L 348, side 1).

Det fremgår således af oversigten i bilaget til direktivet samt af Rådets praksis, at særdirektiver kan indeholde mere detaljerede regler såvel vedrørende bestemte former for arbejdsudstyr eller hjælpemidler som vedrørende særlige arbejdsforhold eller særlige grupper af arbejdstagere. Af rammedirektivets artikel 16, stk. 3, fremgår, at direktivets bestemmelser finder anvendelse i fuld udstrækning på samtlige de områder, der er omfattet af særdirektiverne, dog med forbehold af strengere eller specifikke bestemmelser, der er indeholdt i disse særdirektiver.

Et direktiv er efter Traktatens artikel 189 bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. Et direktiv kan ikke i sig selv håndhæves over for borgerne, men den enkelte medlemsstat må udforme de nødvendige gennemførelsesforskrifter således, at de bestemmelser i direktivet, der tilsigter at have retsvirkninger for borgerne, kan håndhæves.

EF-Domstolen har i en omfattende retspraksis fastslået, hvilke krav EF-retten generelt stiller til medlemslandenes gennemførelsesforskrifter til direktiver. Ved bedømmelsen af konkret påtænkte gennemførelsesforskrifter må der dog tages udgangspunkt i en fortolkning af det pågældende direktivs ordlyd i lyset af dets formål m.v.

EF-rettens generelle krav kan formentlig sammenfattes således, at EF-regler, der tilsigter at have virkninger for borgerne, skal gennemføres ved nationale bindende forskrifter af tilsvarende karakter, dvs. love eller bekendtgørelser, men ikke cirkulærer, vejledninger m.v. Domstolen har endvidere erklæret en national gennemførelse for utilstrækkelig, når gennemførelsen bestod i en rent administrativ praksis, der kunne ændres løbende, uden at dette ville kunne konstateres objektivt og nemt.

For så vidt angår håndhævelsen af nationale gennemførelsesregler har Domstolen fastslået, at håndhævelsen skal ske på en måde, der svarer til håndhævelsen af tilsvarende rent nationale regler, og sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning. Jeg henviser til sag 14/83, von Colson, Domssamlingen 1984, side 1891, om ligebehandlingsdirektivet, og tilsvarende om forordninger sag C-326/88, Anklagemyndigheden mod Hansen & Søn I/S, Domssamlingen 1990, side 2911. I sag 14/93 understregede Domstolen imidlertid, at staten har et skøn med hensyn til valget af håndhævelsesforanstaltninger, her, om der ud over straf skulle være regler om erstatning eller godtgørelse til de forurettede.

Afsnit 2 i direktiv 89/391 angår arbejdsgivernes forpligtelser og er opdelt i en generel bestemmelse i artikel 5, artikel 6 om arbejdsgiverens almindelige forpligtelser, artikel 7 om beskyttelses- og forebyggelsestjenester, artikel